

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน

Guidelines for Curriculum Administration Focusing on Student Learning Outcomes in Lamphun Municipal Schools

ทัทธชา ปัญญารัตน์^{1*} และ ยงยุทธ ยะบุญธง²

Tatchtacha Panyarat^{1*} and Yongyouth Yaboonthong²

^{1,2} คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(Faculty of Education, Chiang Mai University)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน (2) ศึกษาการบริหารจัดการ หลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี และ (3) พัฒนาและตรวจสอบแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครู และผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งสิ้น 135 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วาระการประชุมและแบบบันทึก และแบบตรวจสอบ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ เรียงลำดับ และการสังเคราะห์ประเด็นโดยสรุปแบบอุปนัย ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ในส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ลำดับแรก คือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา การดำเนินการบริหารหลักสูตร การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร การวางแผน ดำเนินการใช้หลักสูตร การเตรียมความพร้อมสถานศึกษา การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล และลำดับสุดท้าย คือ การสรุปผลการดำเนินงาน (2) ผลการศึกษการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี พบว่า ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน สภาพบริบทและแนวโน้มอาชีพยุคใหม่ และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น อีกทั้งความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและในอนาคต (3) แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่ มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน ที่พัฒนาขึ้นมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) แนวปฏิบัติ และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ มีความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกด้าน แนวทางฯ จะช่วยให้เกิดกระบวนการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็ง

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ หลักสูตร ผลลัพธ์การเรียนรู้

ABSTRACT

The aims of this research are (1) to study the current conditions, desirable condition and need for curriculum administration focusing on student Learning outcomes in Lamphun municipal Schools. (2) to study on the curriculum administration where performs the best practice school and (3) to develop and examine the Guidelines for curriculum administration focusing on student learning outcomes in Lamphun municipal Schools. The process of this study has divided in 3 steps including were school directors or deputy directors, teachers and expert total 135 people. The research tools include questionnaires, structured interviews, meeting agendas and agendas form and checklists. The statistics used for data analysis include mean, standard deviation, frequency, Priority Need of Index, and inferential summary analysis. From the study, (1) The current state of curriculum management aimed at enhancing student learning outcomes in municipally affiliated schools in Mueang Lamphun is generally at a high level. In terms of desired conditions, the overall situation is at the highest level and the needs of the curriculum administration focusing on student Learning outcomes in Lamphun municipal schools were respectively sorted descending order of needs as follows 1) creating curriculum development 2) curriculum management operations 3) improvement and development of curriculum management processes 4) action planning for curriculum implementation 5) school preparedness 6) supervision, guidance, monitoring and evaluation and lastly, 7) summary of operational results. (2) The study on the curriculum administration where performs the best practice school has found school administrators and teachers collaborate to analyze the basic needs of students. This serves as crucial information for developing educational curricula to meet students' needs and enhance skills in each subject area. Additionally, it involves examining the educational context, emerging career trends, and opportunities for higher education. Furthermore, it considers the current and future labor market demands. (3) The outcome on drafting the curriculum administration focusing on student Learning outcomes in Lamphun municipal schools has provided the frameworks which are 1) the principal 2) the objectives 3) the operational methods 4) the conditions of success. In the same vein, the auditing result of the guideline quality showed that the accuracy suitability and possibility was in the highest level. Furthermore, these guidelines will aid in cultivating an effective process for managing the curriculum, with the goal of enhancing student learning outcomes and nurturing desired qualities in students, including being learner person, innovative co-creator, and active citizen.

KEYWORDS: Administration, Curriculum, Learning Outcomes

**Corresponding author, E-mail: tatchtacha_p@cmu.ac.th Tel. 091-8519777*

Received: 24 February 2024 /Revised: 26 May 2024 /Accepted: 31 May 2024 /Published online: 8 August 2024

บทนำ

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา และการเมือง โดยมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคนไทย มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสมบูรณ์

ทั้งร่างกายและจิตใจ อีกทั้งยังสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อีกทั้งยังมุ่งเน้นให้คนไทยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตและการทำงาน โดยการจัดการศึกษาของชาติต้องทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ซึ่งหมายถึงคุณลักษณะของผู้เรียนที่ต้องการบรรลุ ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา จนถึงการอุดมศึกษา เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ รัฐบาลต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมทุกระดับ โดยส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของศตวรรษที่ 21 จะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้คนไทยสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการเสริมสร้างสมรรถนะในยุคใหม่ให้กับทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในระยะยาว (Office of the Education Council, (2018)

สมรรถนะในยุคใหม่เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้าน การเรียนรู้จึงต้องปรับรูปแบบจากเดิมที่เคยเน้นถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ไปสู่รูปแบบการมุ่งเน้นใช้ฐานความรู้และระบบความคิดที่บูรณาการและเชื่อมโยงความรู้สู่ชีวิตประจำวัน เช่น ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และการตั้งคำถาม ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ ระบบการคิดเหตุผล และการหาความสัมพันธ์ ความเข้าใจ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อหล่อหลอมผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ และความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดการสร้างรายได้ รวมถึงการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ และทักษะชีวิต โดยครูยุคใหม่จะต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอน เป็นโค้ช ทำหน้าที่กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ชี้แนะวิธีการเรียนรู้ วิธีคิดที่สามารถบูรณาการความรู้ และเชื่อมโยงความรู้สู่ชีวิตประจำวันให้แก่ผู้เรียน (Limpichamnong, C., 2021)

การบริหารจัดการหลักสูตรเป็นกระบวนการที่มีขอบเขตกว้างและครอบคลุมหลายมิติ ต้องร่วมมือกับหลายฝ่ายและใช้ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมคุณภาพและผลสำเร็จของหลักสูตร และเสริมสร้างวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา การบริหารจัดการจะส่งผลให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (Office of the Basic Education Commission, 2010) การบริหารจัดการหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ครอบคลุมและมีขอบเขตกว้างขวางเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย และเน้นการอาศัยองค์ประกอบปัจจัยทางการบริหารต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอย่างเป็นระบบ ตามที่ Tangkunan, P. (2019) ได้กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรเพื่อบรรลุเป้าหมายต้องมุ่งเน้นการร่วมมือระหว่างกลุ่มบุคคลในสถานศึกษา โดยกำหนดข้อกำหนดเพื่อพัฒนาผู้เรียน และเน้นที่เชื่อมโยงกับเนื้อหาและประสบการณ์ที่สอดคล้องกับการบริหารหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน

การพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้เน้นพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยให้ความสำคัญกับความรู้ ทักษะ ความสามารถ การเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และทักษะที่ดีต่อวิชาชีพ (Spady, 1994) แนวทางนี้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง วัดผลจากผลงานที่แสดงออกมา และการออกแบบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (Kaliannan & Chandran, 2012) หลักสูตรต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคม เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ มีความยืดหยุ่นในเนื้อหาและการเรียนการสอน (Chaemchoy, 2022) การพัฒนาหลักสูตรนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม (Yanawongsa et al., 2021)

สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 27 โดยกำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานปฏิบัติตาม ทั้งนี้ การใช้หลักสูตรแกนกลางเป็นกรอบทิศทางในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ นอกจากนี้สถานศึกษาในปัจจุบันใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการจัดทำออกแบบ และบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพ และพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ที่มีสมรรถนะที่จำเป็น โดยมีการจัดหลักสูตรเพิ่มเติมเป็นหลักสูตรหรือแผนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เช่น วิชาการ ดนตรี กีฬา ศิลปะ หรือด้านอื่น ๆ (Department of Local Administration, 2022)

การบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูนประสบปัญหา 3 ด้านหลัก ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร จากรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนทั้ง 4 แห่ง พบว่า การพัฒนาหลักสูตรขาดความต่อเนื่องและไม่ทันสมัยตามบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การนำหลักสูตรไปใช้พบว่า ผู้บริหารขาดการชี้แนะ คณะครูไม่เข้าใจการใช้หลักสูตร และการประเมินผลหลักสูตรขาดการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการออกแบบหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ การออกแบบหลักสูตรยังมีปัญหาในการระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ไม่ชัดเจน ระบบการวัดผลไม่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ และเนื้อหาไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ สรุปคือ การบริหารจัดการหลักสูตรยังไม่ครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ (Pratoolee Municipal School, 2022)

ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน เพื่อเสนอต่อผู้เกี่ยวข้องนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งแนวทางฯ สามารถนำไปกำหนดกรอบทิศทางในการส่งเสริมทักษะและความสามารถของผู้เรียนให้เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนส่วนผู้บริหารและคณะครูสามารถนำแนวทางฯ ไปประยุกต์ใช้เป็นข้อมูลที่สำคัญ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดสรรทรัพยากร รวมถึงกิจกรรมการพัฒนาความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังใช้แนวทางฯ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี และการบริหารจัดการ ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างสูงสุดและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน
2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี
3. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้** หมายถึง ข้อเสนอแนะและวิธีปฏิบัติที่มีกระบวนการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 การพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการที่เตรียมความพร้อมโดยการสร้างความตระหนักให้กับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้เรียน และชุมชน ที่ต้องร่วมมือกันในการจัดทำหลักสูตร เน้นการเข้าใจวัตถุประสงค์ การจัดเตรียมเนื้อหา การออกแบบกิจกรรม และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยมุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ยังรวมถึง การกำหนดความนำ วิสัยทัศน์ และสมรรถนะของผู้เรียน และคุณลักษณะของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างเวลาเรียน โครงสร้างชั้นปี คำอธิบายรายวิชา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเกณฑ์การจบการศึกษา หลักสูตรจะถูกตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อกลั่นกรองความสมบูรณ์ของหลักสูตร โดยมีกิจกรรมที่สำคัญคือ การเตรียมความพร้อมสถานศึกษา และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นกระบวนการที่เตรียมความพร้อมในการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการจัดการหลักสูตรเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งรวมถึงการจัดทำแหล่งการเรียนรู้ และการใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมไปถึงการวัดผลและประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ต่อไป นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อให้ตรงตามเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการประเมิน

คุณภาพภายใน การนิเทศ กำกับ และติดตามเพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ส่วนที่สำคัญของกระบวนการนี้คือการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการบริหารหลักสูตร และการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

1.3 การประเมินหลักสูตร เป็นกระบวนการสำคัญที่ใช้ในการสรุปผลการดำเนินงาน การติดตาม และประเมินการใช้หลักสูตร รวมถึงการจัดทำรายงานการประเมินผลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องและชุมชน เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรต่อไป โดยใช้ผลการดำเนินงานเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อให้การบริหารจัดการหลักสูตรมุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการวางแผนประเมินหลักสูตร และการสร้างเครื่องมือประเมินหลักสูตรให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในการประเมิน กิจกรรมสำคัญ ประกอบด้วย การสรุปผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน แยกตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน ประชากร คือ โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน จำนวน 4 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และคณะครู รวมทั้งสิ้น 116 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และตรวจสอบความสอดคล้องตรงกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยทดลองใช้แบบสอบถาม (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่ประชากร จำนวน 30 คน ของโรงเรียนเทศบาลท่าสะอาด จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งมีเกณฑ์แปลผลค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมืออยู่ระหว่าง 0.00 – 1.00 (Srisuk, 2009) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.87 วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ เรียงลำดับ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดเกณฑ์การเลือกสถานศึกษา ดังนี้ 1) เป็นสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี เป็นที่ประจักษ์ เป็นโรงเรียนต้นแบบได้มีการปฏิบัติที่ดี เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลด้านหลักสูตรหรือ 2) เป็นสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี การดำเนินงานตามมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ โดยเฉพาะประเด็นพิจารณาที่ 2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมายอยู่ในระดับคุณภาพดีขึ้นไป หรือ 3) เป็นสถานศึกษากำหนดให้เป็น "สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ" ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 นั้นในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูล คือ โดยสรุปแบบอุปนัยและนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาและตรวจสอบแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย คือ **ขั้นตอนที่ 3.1 การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน** กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน ได้มาจากการเลือก

แบบเจาะจง ตามเกณฑ์การเลือกที่ตั้งไว้ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 และ 2 มากร่างแนวทางฯ เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ วาระการประชุมและแบบบันทึก มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) แนวปฏิบัติ และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการรับรองผลการประชุมเชิงปฏิบัติการจากผู้เข้าร่วมประชุม นำมาสรุปเป็นความเรียง และขั้นตอนที่ 3.2 การตรวจสอบแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบตรวจสอบแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและสรุปรวม กำหนดให้แนวทางฯ มีความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ต้องมีเกณฑ์ค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.51 อยู่ในระดับมาก ขึ้นไป และจัดทำแนวทางฯ

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 116 ฉบับ สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 0.21$) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า การสรุปผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.94$, $SD = 0.18$) รองลงมาเป็น การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.22$) และการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 0.29$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 0.30$) เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, $SD = 0.14$) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ พบว่า การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.72$, $SD = 0.09$) รองลงมาเป็น การสรุปผลดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.70$, $SD = 0.10$) และการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X} = 4.67$, $SD = 0.12$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเตรียมความพร้อมสถานศึกษา และการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.34$, $SD = 0.16$) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI Modified) พบว่าโดยภาพรวมมีค่าเท่ากับ (0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดเป็นอันดับแรก (0.31) รองลงมาเป็น การดำเนินการบริหารหลักสูตร (0.28) และการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร เป็นลำดับ 3 (0.26)

2. ผลการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี มีกระบวนการ 3 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสถานศึกษานั้นการวางแผนและดำเนินการที่ชัดเจน เพื่อให้ผลลัพธ์การเรียนรู้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการจัดสรรบุคลากรที่เกี่ยวข้องทางด้านหลักสูตรและให้คำปรึกษาคณะครู นอกจากนี้ยังมีการจัดระบบการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระเบียบและการตั้งคณะกรรมการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนตามความถนัดและความคาดหวังของผู้ปกครอง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารและครูร่วมกันวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและกำหนดตัวชี้วัดที่ตรงกับเป้าหมายการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ พร้อมสนับสนุนการพัฒนาแผนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ Active Learning เพื่อพัฒนาความรู้ ประสบการณ์ สมรรถนะ และทักษะสำคัญของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีการปรับแผนการเรียนรู้ตาม

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและจุดเน้นของสถานศึกษา โดยการสำรวจข้อมูลความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียนเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างบุคคล และกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่ชัดเจนและหลากหลาย เพื่อวัดความก้าวหน้าทางการเรียนและทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน

2) **การนำหลักสูตรไปใช้** สถานศึกษามีการวางแผนดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหารและคณะครูใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อวางแผนดำเนินการหลักสูตรให้ตรงกับเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารจัดกิจกรรมศึกษาดูงานที่โรงเรียนต้นแบบเพื่อสร้างองค์ความรู้และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและ ICT ในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ มีการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และอบรมเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครู ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันปรับเนื้อหาการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นประจำทุกปี และตรวจสอบปรับปรุงเนื้อหาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันสมัย การดำเนินการบริหารหลักสูตรเน้นการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนเพื่อให้ตรงกับเป้าหมายและสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการ ผู้บริหารส่งคณะครูเข้าศึกษาดูงานเพื่อศึกษาด้านการบริหารหลักสูตรและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ร่วมกัน ผู้บริหารสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและ ICT ในการบริหารจัดการ และอบรมเชิงปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มีการสร้างแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อสนองผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน และปรับปรุงเนื้อหาการเรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ในด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมทุกคน ขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแบ่งปันและแก้ไขปัญหาร่วมกัน สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล และสร้างทีมงานคุณภาพในการนำหลักสูตรไปใช้ มีการประชุมและอภิปรายเพื่อนำเสนอผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงระบบให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

3) **การประเมินหลักสูตร** สถานศึกษามีการสรุปผลการดำเนินงานทุกปี ผู้บริหารและคณะครูตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผลและใช้ข้อมูลนี้ในการปรับปรุงหลักสูตรทันที มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อควบคุมปัจจัยสำคัญ และใช้เครื่องมือประเมินที่มีประสิทธิภาพในการเก็บข้อมูล ผู้บริหารมอบหมายให้ครูเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์แนวโน้มเพื่อพัฒนาหลักสูตรในปีถัดไป มีการจัดประชุมสรุปผลทุกปีการศึกษา และใช้ข้อมูลจากการประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมายหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ในด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ โดยนำข้อมูลจุดที่ควรพัฒนามาใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาและแยกประเด็นปัญหาเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม และคำนึงถึงความยืดหยุ่นของเนื้อหาเพื่อพัฒนาความรู้และความสามารถของผู้เรียนตามบริบทของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีการประชุมคณะครูเพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและใช้กำหนดยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพการศึกษา คณะครูต้องวิเคราะห์และปรับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของสถานศึกษาให้ทันสมัย ผู้บริหารต้องสร้างระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อติดตามและปรับปรุงตามมาตรฐานอย่างจริงจัง รวมถึงการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง อีกทั้งยังผู้บริหารและคณะครูร่วมกันรายงานผลการบริหารจัดการหลักสูตรให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายร่วมกันตามภารกิจของสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

3. **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน** ผู้วิจัยได้นำข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 และ 2 โดยการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ และนำข้อมูลจากความต้องการจำเป็นและได้แนวการสร้างมาจากโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จด้านหลักสูตร มาয়ร่างแนวทางฯ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) แนวปฏิบัติ และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ แต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้ 1) **หลักการและเหตุผล** การบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน ยึดหลักการ การพัฒนาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และสมรรถนะของผู้เรียนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ 2) **วัตถุประสงค์** เพื่อใช้เป็นแบบปฏิบัติใน

การบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูนให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณภาพของผู้เรียนที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3) **แนวปฏิบัติ** มี 3 กระบวนการ 7 ภารกิจ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ การเตรียมความพร้อมสถานศึกษา และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2) การนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการบริหารหลักสูตร และการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล 3) การประเมินหลักสูตร ได้แก่ การสรุปผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ตามกระบวนการบริหารคุณภาพ 4 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นการวางแผน (Plan) จำนวน 39 ข้อ (2) ขั้นการปฏิบัติ (Do) จำนวน 44 ข้อ (3) ขั้นการตรวจสอบ (Check) จำนวน 42 ข้อ (4) ขั้นการดำเนินการให้เหมาะสม (Act) จำนวน 48 ข้อ รวมทั้งหมด 173 ข้อ และ 4) เจื่อนใจความสำเร็จ แยกเป็น 4 ด้าน ตามหลักการบริหารทรัพยากร 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร (Man) จำนวน 12 ข้อ 2) ด้านงบประมาณ (Money) จำนวน 10 ข้อ 3) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี (Material) จำนวน 10 ข้อ 4) ด้านการบริหารจัดการ (Management) จำนวน 13 ข้อ รวมทั้งหมด 45 ข้อ จากผลการตรวจสอบ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ระดับมากที่สุด ทุกด้าน และผ่านเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ทุกด้าน สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

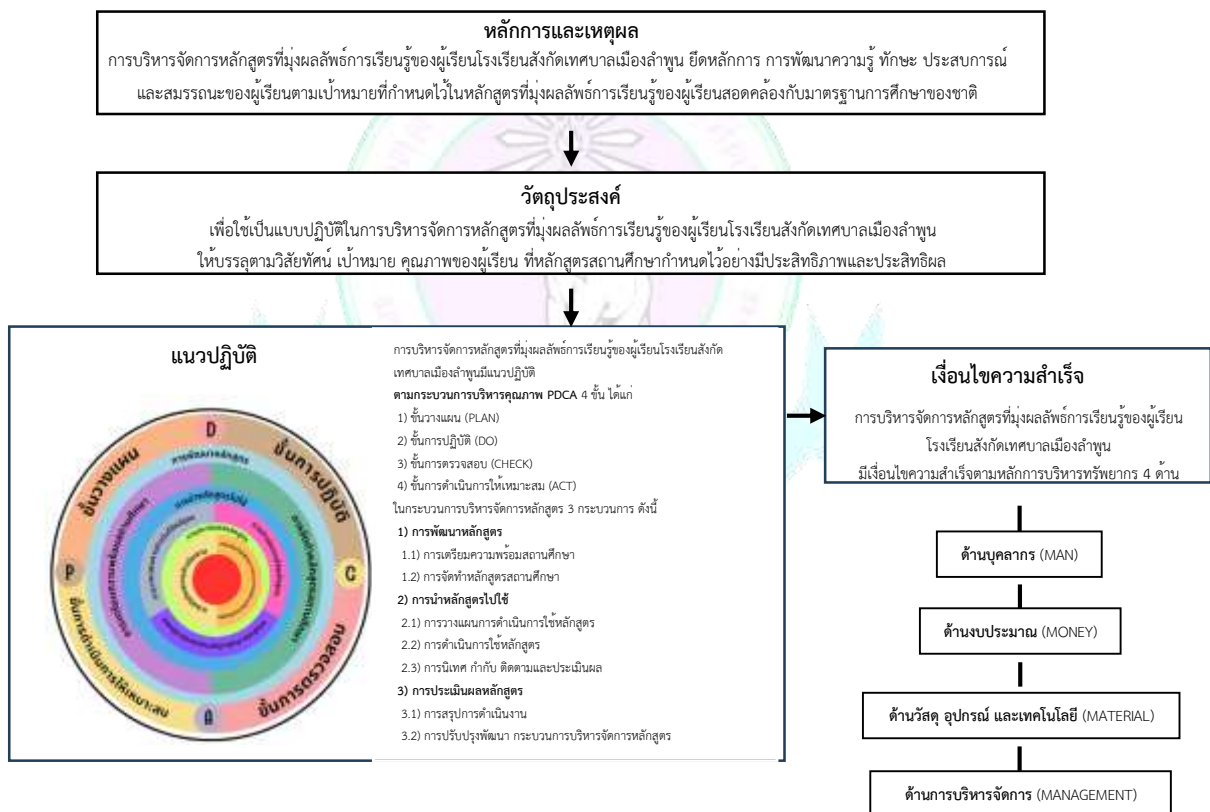

Figure 2 แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน

ผลการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน โดยรวม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้จากการกำหนดต้องมีเกณฑ์ค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.51 ขึ้นไป หรือระดับมาก ขึ้นไป เมื่อพิจารณาในภาพรวมเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.92$, $SD = 0.06$) รองลงมา คือ ความเป็นไปได้

($\bar{X}$ = 4.91, SD = 0.08) และความถูกต้อง ($\bar{X}$ = 4.90, SD = 0.12) ดังนั้น สรุปได้ว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้อยู่ในระดับมากที่สุด ในทุกด้าน

อภิปราย และข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน ดังนี้ สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ลำดับแรก คือ การสรุปผลการดำเนินงาน ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารจัดการหลักสูตรมีระบบและต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่เหมาะสมในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของสถานศึกษา สถานศึกษาใช้ผลการสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อกำหนดเป็นแนวทางของการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ Gosling & Moon (2002) ได้กล่าวว่า การกำหนดผลการเรียนรู้ (Learning outcomes) ต้องครอบคลุมสิ่งที่ผู้เรียนคาดหวังตามระยะเวลาการเรียนรู้ที่กำหนด และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Aims) ที่ครอบคลุมการเรียนรู้ ในส่วน OECD (2014) ได้เปรียบเทียบข้อมูลด้านการศึกษาของประเทศต่าง ๆ เพื่อใช้พัฒนานโยบายการศึกษาในนานาประเทศ และเสริมสร้างโอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจ และได้พัฒนาตัวชี้วัดใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในระบบการศึกษา และระดมทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้น และ Marope, Griffin & Gallagher (2017) กล่าวว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่จำเป็นมาก โดยเฉพาะด้านการศึกษาและการเรียนรู้ แต่ในปัจจุบันการศึกษายังไม่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างการพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นของผู้เรียน อีกทั้งความต้องการกำลังคนเพื่อรองรับตลาดแรงงานและสังคมในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ทั้งนี้การสรุปผลการดำเนินงานจึงจำเป็นต้องนำข้อมูลทุกมิติ บริบททางสังคม และการเปรียบเทียบข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ลำดับแรก คือ การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ทั้งนี้อาจเนื่องจากการนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้มีความชัดเจน และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนเป้าหมายด้านการศึกษาในปีต่อไปมีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ Paolini (2015) ได้ศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพการสอนและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงวิธีการสอนเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ ความคาดหวัง และเป้าหมายของผู้เรียน ในส่วนความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ลำดับแรก คือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ขาดการระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจน รูปแบบ วิธีการและเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ค่อนข้างน้อย และขาดการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติในหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ Spady (1994) ได้ให้ความสำคัญเรื่องการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ต้องเริ่มต้นที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ หลักสูตรควรมีการระบุสมรรถนะและหลักฐานการเรียนรู้ที่จะเป็นตัวบ่งชี้ว่าผู้เรียนสามารถทำได้ แล้วจึงออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้และการสอน ในส่วน Adam, S. (2006) ได้แสดงทัศนะว่าการใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เน้นทักษะและความสามารถช่วยเสริมความสามารถในการทำงานของผู้เรียน นอกจากนี้การระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนจะทำให้หลักสูตรมีความชัดเจนมากขึ้น เพื่อเสริมความสามารถและทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน อีกทั้ง Proitz (2015) ได้สรุปไว้ว่าประเทศนอร์เวย์ได้ศึกษาและวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เป็นแนวคิดสำคัญในการกำหนดนโยบายการศึกษาแห่งชาติของประเทศ โดยการนำผลจากการวิเคราะห์ไปกำหนดเป็นนโยบายการศึกษาและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรของชาติ สำหรับ Mahajan & Singh (2017) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรผลลัพธ์ การเรียนรู้ ต้องเริ่มดำเนินการโดยการระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ให้ชัดเจน นอกจากนี้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ จะได้รับทราบถึงแนว

ปฏิบัติของหลักสูตรเพื่อทำไปบริหารจัดการหลักสูตรฯ ได้อย่างเหมาะสม ต่อมา Shaheen (2019) ได้อธิบายว่า การพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ ซึ่งจะเป็น แนวทางการเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามความมุ่งหวังสู่ออนาคต และ Boon (2020) กล่าวว่าการพัฒนาหลักสูตร OBE (Outcome-Based Education) ต้องมีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ กิจกรรม/วิธีการเรียนรู้ และการประเมิน และมีการจัดเรียงความต้องการจำเป็นให้สอดคล้องกับความสำเร็จของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. จากผลการศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี มีกระบวนการ 3 ขั้นตอน สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) **การพัฒนาหลักสูตร** สถานศึกษาเน้นการเตรียมความพร้อมและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ได้แก่ ผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็ง มีการจัดการอบรมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาทักษะตามความต้องการของนักเรียน รวมถึงการสนับสนุนการเรียนรู้แบบ Active Learning และการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ และบริบทของสถานศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ Macalister & Nation (2019) ได้แสดงทัศนะด้านการเตรียมพร้อมของสถานศึกษาด้านหลักสูตรต้องมีการปรับปรุงแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกัน สถานศึกษาจะต้องเตรียมข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและสนับสนุนด้านออกแบบการสอนของคณะครูได้ สถานศึกษาควรมีการประชุมหรือสร้างข้อตกลงร่วมกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจให้ตรงกัน ผู้บริหารมีหน้าที่ในการพัฒนาความเชี่ยวชาญของคณะครู และเป็นผู้นำด้านวิชาการในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมความต้องการ และการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาและรายวิชา ต่อมา Hongsuwan, Serirat, Panlutan, Danpattanachaiikul & Jinjakam (2022) ได้กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ Outcome-Based Education (OBED) เป็นการออกแบบด้านกระบวนการเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) กับรายวิชาและผลลัพธ์การเรียนรู้จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการปรับปรุงการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ 2) **การนำหลักสูตรไปใช้** สถานศึกษาต้องมุ่งสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ตรงกับเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ผ่านการวางแผนดำเนินการโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนที่ผ่านมาย้อนหลัง 3 ปี และการศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มความเข้าใจในการบริหารจัดการหลักสูตร การปรับเนื้อหาการเรียน และการนำเสนอผลการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมและใช้เทคโนโลยีและ ICT ในการนำหลักสูตรไปใช้ และพัฒนาทีมงานวิชาการให้มีความสามารถและรับผิดชอบในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงจุดประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ Chaudhary, G. K. (2015) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักสูตรไปใช้ที่ส่งต่อผู้เรียน พบว่า การกำหนดหลักสูตรและเนื้อหาวิชาที่นำมาใช้ในการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้หรือประสบการณ์ที่ดี มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายมาตรฐานการเรียนรู้ของสถานศึกษา ส่งผลให้การนำหลักสูตรไปใช้มีประสิทธิภาพ 3) **การประเมินหลักสูตร** สถานศึกษาเน้นการสรุปผลการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารและคณะครูใช้ข้อมูลการประเมินเพื่อวางแผนและปรับปรุงหลักสูตรให้ตรงกับเป้าหมาย มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อควบคุมและปรับปรุงหลักสูตร มีการใช้เครื่องมือการประเมินและเก็บข้อมูลอย่างเหมาะสม ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในประเมินการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร โดยนำข้อมูลการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น การปรับปรุงหลักสูตรให้เข้าทันกับการเปลี่ยนแปลง และการรายงานผลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการวางแผนในอนาคตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ Bhavrad (2010) ได้กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษาที่ถูกพัฒนาขึ้นต้องได้รับการประเมินผลและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้หลักสูตรสถานศึกษาที่มีคุณภาพตรงกับเป้าหมาย หลักสูตรสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินผลอย่างต่อเนื่องจะช่วยพัฒนาระบบการศึกษาของชาติและผู้เรียน

3. จากผลการพัฒนาและตรวจสอบแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน ดังนี้ การตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางฯ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ จากการกำหนดต้องมีเกณฑ์ค่าเฉลี่ยมากกว่า

3.51 ขึ้นไป หรือระดับมากขึ้นไป พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และผ่านเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และผ่านเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ รองลงมา คือ ความเป็นได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และผ่านเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ และความถูกต้อง ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และผ่านเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น สรุปได้ว่าผ่านเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้อยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ในทุกด้าน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 และ 2 มาয়กร่างแนวทางฯ โดยการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ และนำข้อมูลจากความต้องการจำเป็นและได้แนวการสร้างมาจากโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จด้านหลักสูตร แนวทางฯ ที่สมบูรณ์นี้ได้ผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นอย่างดี มีมติเห็นชอบให้มอดัประกอบของร่างแนวทางฯ ทั้งหมด 4 องค์ประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้ (1) **หลักการและเหตุผล** เป็นการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน ยึดหลักการการพัฒนาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และสมรรถนะของผู้เรียนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ (2) **วัตถุประสงค์** เพื่อใช้เป็นแบบปฏิบัติในการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน ให้บรรลุตามวิสัยทัศน์เป้าหมาย คุณภาพของผู้เรียนที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (3) **แนวปฏิบัติ** ในการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน มีแนวปฏิบัติตามกระบวนการบริหารคุณภาพ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผน (Plan) ขั้นการปฏิบัติ (Do) ขั้นการตรวจสอบ (Check) และขั้นการดำเนินการให้เหมาะสม (Act) มีแนวทางฯ ทั้งหมด จำนวน 173 ข้อ สามารถสรุปประเด็นสำคัญในกระบวนการ 3 ขั้นตอน 1) **การพัฒนาหลักสูตร** เป็นกระบวนการที่ต้องเตรียมความพร้อมให้กับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้เรียน และชุมชน ซึ่งต้องร่วมมือกันในการจัดทำหลักสูตร โดยเน้นการเข้าใจวัตถุประสงค์ การจัดเตรียมเนื้อหา การออกแบบกิจกรรม และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการกำหนดความนำวิสัยทัศน์ สมรรถนะของผู้เรียน และคุณลักษณะของหลักสูตร ทั้งโครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างเวลาเรียน โครงสร้างชั้นปี คำอธิบายรายวิชา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเกณฑ์การจบการศึกษา หลักสูตรจะถูกรตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อกลั่นกรองความสมบูรณ์ของหลักสูตร กิจกรรมที่สำคัญได้แก่ การเตรียมความพร้อมสถานศึกษา และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ Kuh & Ewell (2010) กล่าวถึงสถาบันการศึกษาในสหรัฐอเมริกาที่ให้ความสำคัญกับการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (LO) เพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามความต้องการในศตวรรษที่ 21 ต่อมา Soto (2015) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง โดยผู้ที่เกี่ยวข้องต้องพัฒนาหลักสูตรตามปัจจัยทางสังคม การศึกษา และความต้องการของสังคม ผู้เรียน และเนื้อหา ตั้งแต่ระดับห้องเรียนจนถึงระดับชาติ Campbell-Phillips (2020) ระบุว่า การปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาและหลักสูตรต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน วิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา เนื้อหาที่ทันสมัย แนวคิดพื้นฐานที่มีคุณค่า และทักษะที่จำเป็น สำหรับ Tenedero & Pacadaljen (2021) ได้จัดทำวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการเรียนรู้ในหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ (OBE) ของสถาบันอุดมศึกษา (HEI) ตามกรอบการประเมินของ Hammond พบว่าเนื้อหาวิชาในการสอนยังไม่สอดคล้องกับพันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ของสถานศึกษา ทำให้การเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จ ส่วนปัจจัยด้านบุคคล ลักษณะของผู้เรียน คณะครู และผู้บริหาร มีผลต่อการนำหลักสูตร OBE ไปใช้ และปัจจัยด้านการนำหลักสูตร OBE ไปใช้ จะทำให้เกิดประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่ดีต่อผู้เรียน และใน ส่วน Mendoza, Ramirez, Gonzalez & Moreira (2022) กล่าวถึงมหาวิทยาลัยในโคลอมเบียและสเปน ระดับปริญญาโท ว่าการออกแบบหลักสูตรที่อิงตามผลการเรียนรู้ (LO) ควรสอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 2) **การนำหลักสูตรไปใช้** เป็นกระบวนการที่เตรียมความพร้อมในการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรเพื่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการจัดการหลักสูตรเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งรวมถึงการจัดทำแหล่งการเรียนรู้ และการใช้สื่อการเรียนรู้อย่าง

เหมาะสม รวมไปถึงการวัดผลและประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ต่อไป ส่วนที่สำคัญของกระบวนการนี้ คือ การวางแผน ดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการบริหารหลักสูตร และการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ตามมาตรฐานการศึกษา ของชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ Taguma & Barrera (2019) ได้อธิบายถึง เรื่องการนำหลักสูตรไปใช้ มีความจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการหลักสูตรที่ดี ควบคู่กับการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารจัดการหลักสูตรมีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารต้องพัฒนาศักยภาพของคณะครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการออกแบบมาตรฐานการเรียนรู้ และผลลัพธ์การเรียนรู้ใหม่ ๆ ของหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับ Kristianto, Prasetyo, Susanti & Adithia, (2021) ได้ศึกษาเรื่องการออกแบบการวัดผลของผู้เรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาในประเทศอินโดนีเซีย และใช้การวัด ผลลัพธ์การเรียนรู้ (OBE) เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและช่วยในการปรับปรุงหลักสูตรตามมาตรฐานระดับนานาชาติและ ระดับประเทศ 3) **การประเมินหลักสูตร** เป็นกระบวนการสำคัญที่ใช้ในการสรุปผลการดำเนินงาน การติดตาม และประเมิน การใช้หลักสูตร รวมถึงการจัดทำรายงานการประเมินผลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องและชุมชน เพื่อปรับปรุงและ พัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตรต่อไป โดยใช้ผลการดำเนินงานเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนา กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อให้การบริหารจัดการหลักสูตรมุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการวางแผน ประเมินหลักสูตร และการสร้างเครื่องมือประเมินหลักสูตรให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในการประเมิน กิจกรรมสำคัญ ประกอบด้วย การสรุปผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตรตามมาตรฐานการศึกษา ของชาติ สามารถออกแบบกระบวนการ PDCA (Plan-Do -Check-Act) ซึ่งสอดคล้องกับ Crespo, Najjar, Derntl, Leony, Neumann, Oberhuemer,... & Kloos (2010) กล่าวว่า การศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (Outcome-based learning) เป็น กระบวนการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลการเรียนรู้ตามเป้าหมายได้และต้องปรับวิธีการประเมินผลให้สอดคล้องกับ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ต่อมา Lile & Bran (2014) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเร่งผลิตนักศึกษาให้ ตรงตามความต้องการจากสังคม ทำให้สาขาวิชาต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ต้องเน้นด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านกระบวนการ เรียนรู้ โดยเฉพาะด้านการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา และ Premalatha (2019) ได้สรุปเรื่อง การศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome-Based Education, OBE) และการประเมินผลของผลลัพธ์ของหลักสูตร (Course Outcomes, COs) เป็นด้านที่สำคัญที่สุด สำหรับ การปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้การประเมินหลักสูตรเป็นด้านที่สำคัญในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ได้ หลักสูตรที่เหมาะสมและพัฒนาผู้เรียนให้ตอบโจทย์และความคาดหวังด้านการศึกษาของชาติ และ(4) **เงื่อนไขความสำเร็จ** ของแนวทางฯ ตามหลักการบริหารทรัพยากร 4 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลากร (Man) 2) ด้านงบประมาณ (Money) 3) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี 4) ด้านการบริหารจัดการ (Management) มีแนวทางฯ ทั้งหมด 45 ข้อ มีความตรงกับวัตถุประสงค์ และกฎระเบียบ หรือข้อกำหนดต่าง ๆ ของการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ มีข้อมูลครบถ้วน ชัดเจน สมบูรณ์ และครอบคลุม ตามองค์ประกอบของแนวทาง มีความสอดคล้องแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์ การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน และความสามารถที่จะนำแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์ การเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน ไปปรับใช้ในการบริหารจัดการหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ บรรลุผลวัตถุประสงค์ได้จริง ตามบริบทของสถานศึกษา ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี และด้าน การบริหารจัดการ จากการพัฒนาแนวทางฯ ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการสอนและการเรียนใน รูปแบบที่มีลักษณะเป็นทั่วไป โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะทั่วไปในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ เพื่อให้ ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ตามมาตรฐานกำหนดเท่านั้น ในขณะที่หลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนจะมุ่งเน้นไปที่ผลลัพธ์ หรือการเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนต้องมีหลังจากที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแบบนี้ต้องมีโครงสร้างและเนื้อหาที่เน้นไปที่การ พัฒนาทักษะทางวิชาชีพหรือทักษะที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานเน้นพัฒนาทักษะและความรู้ที่สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่ต้องการ ให้ผู้เรียนมีในอนาคต Saylor, Alexander and Lewis (1981) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่าเป็นแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้

บรรลุป้าหมายมาตรฐานการศึกษาชาติ หลักสูตรควรยืดหยุ่นและไม่เน้นเนื้อหามากเกินไป เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ค้นคว้า และสร้างความรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้ควรมุ่งไปสู่การเรียนรู้ทักษะสำหรับการดำรงชีวิต ต่อมา James (2005) ศึกษาโครงการวิจัยการสอนและการเรียนรู้ (TLRP) ในสหราชอาณาจักร พบว่าผลลัพธ์การเรียนรู้มีความสำคัญในการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานและความต้องการของผู้เรียนยุคใหม่ สำหรับ Boston University (2017) เสนอว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ควรแสดงเชิงพฤติกรรมในอนาคต โดยการระบุผลการเรียนรู้ในแง่ของสิ่งที่ผู้เรียนต้องสามารถทำได้จริง ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ในส่วน Jdaitawi (2019) พบว่าการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านช่วยให้นักศึกษามีการควบคุมตนเองและการเชื่อมโยงทางสังคมสูงกว่าการสอนแบบปกติ ซึ่งส่งเสริมการเรียนรู้แบบควบคุมตนเองและการเชื่อมโยงทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ Rawlley and Mehra (2020) กล่าวว่าการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome-Based Education - OBE) ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการเรียนรู้ถูกออกแบบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ที่ต้องการ อีกทั้งยัง Japee and Oza (2021) กล่าวว่า การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้เน้นวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านผลลัพธ์ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ และ Sash (2022) เสนอว่าหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ควรมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้สุดท้ายที่ผู้เรียนควรมีหลังสิ้นสุดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้และทักษะที่ได้รับ จะเห็นได้ว่าแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ต้องยืดหยุ่นและส่งเสริมการสร้างสรรค์และค้นคว้าของผู้เรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้มีความสำคัญในการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานและความต้องการของผู้เรียนยุคใหม่ ควรแสดงเชิงพฤติกรรมและช่วยให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ (OBE) ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หลักสูตรควรมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้สุดท้ายที่ผู้เรียนควรมีหลังสิ้นสุดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1) จากผลการวิจัยพบว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับที่ 1 ดังนั้น สถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ คณะครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ควรเร่งพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งในส่วนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผล ให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อให้หลักสูตรสถานศึกษา มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลการนำแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนนี้ไปใช้

References

- Adam, S. (2006). An introduction to learning outcomes 'An introduction to learning outcomes: a consideration of the nature, function and position of learning outcomes in the creation of the European Higher Education Area'. In: Froment, E.; Kohler, J.; Purser, L. & Wilson, L. eds. *EUA Bologna Handbook – Making Bologna Work* (pp. 7-8). Berlin: Raabe Verlag.
- Bharvad, A. J. (2010). Curriculum evaluation. *International Research Journal*, 1(12), 72-74.
- Boston University. (2017). *Creating Learning Outcomes*. Boston: Boston University.
- Boon, N. S. (2020). Developing curriculum design for the 21st century–Balancing the need of character building and meeting other emerging needs of the future. *Asia Pacific Journal on Curriculum Studies*, 3(2), 1-10.
- Chaemchoy, S. (2022). *Academic Management Responsive to Change in the Disruptive Era*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Campbell-Phillips, S. (2020). Education and curriculum reform: The impact they have on learning. *Budapest*

- International Research and Critics in Linguistics and Education (BirLE) Journal*, 3(2), 1074-1082.
- Chaudhary, G. K. (2015). Factors affecting curriculum implementation for students. *International journal of applied research*, 1(12), 984-986.
- Crespo, R. M., Najjar, J., Derntl, M., Leony, D., Neumann, S., Oberhuemer, P., ... & Kloos, C. D. (2010). Aligning assessment with learning outcomes in outcome-based education. In *IEEE EDUCON 2010 Conference* (pp. 1239-1246). Spain: Madrid.
- Department of Local Administration. (2022). *Basic Level Educational Curriculum Management Handbook B.E.2551*. Bangkok: Ministry of Interior.
- Gosling, D., & Moon, J. (2002). *How to use learning outcomes and assessment criteria*. London: SEEC.
- Hongsuwan, T., Serirat, N., Panlutan, N., Danpattanachaikul, T., & Jinjakam, C. (2022). *Outcome Based Education: an evaluation from SOs to PLOs*. In *2022 19th International Joint Conference on Computer Science and Software Engineering (JCSSE)* (pp. 1-5). Silpakorn University: Department of Computing, Faculty of Science.
- James, D. (2005). Importance and impotence? Learning, outcomes and research in further education. *Curriculum Journal*, 16(1), 83-96.
- Japee, G., & Oza, P. (2021). Curriculum and evaluation in outcome-based education. *Psychology and Education Journal*, 58(2), 5620-5625.
- Jdaitawi, M. (2019). The effect of flipped classroom strategy on students learning outcomes. *International Journal of Instruction*, 12(3), 665-680.
- Kaliannan, M., & Chandran, S. D. (2012). Empowering Students through Outcome-Based Education (OBE). *Research in Education*. 87(1), 50-63.
- Kristianto, H., Prasetyo, S., Susanti, R. F., & Adithia, M. T. (2021). Design of student and course learning outcomes measurement. *Jurnal Pendidikan Indonesia*, 10(1), 97-106.
- Kuh, G. D., & Ewell, P. T. (2010). The state of learning outcomes assessment in the United States. *Higher education management and policy*, 22(1), 1-20.
- Lile, R., & Bran, C. (2014). The assessment of learning outcomes. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 163, 125-131.
- Limpichamnong, C. (2021). *New Generation Teachers for Competency-Based Learning Management: Essential Requirements*. Bangkok: The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology.
- Macalister, J., & Nation, I. P. (2019). *Language curriculum design*. New York: Routledge.
- Mahajan, M., & Singh, M. K. S. (2017). Importance and benefits of learning outcomes. *IOSR Journal of Humanities and Social Science*, 22(03), 65-67.
- Marope, M., Griffin, P., & Gallagher, C. (2017). *Future competences and the future of curriculum*. United Nations Educational and Cultural Organization: International Bureau of Education.
- Mendoza, W., Ramírez, G. M., González, C., & Moreira, F. (2022). Assessment of curriculum design by learning outcomes (LO). *Education Sciences*, 12(8), 541.

- OECD. (2014). *Education at a Glance 2014: OECD Indicators*. New York: OECD Publishing.
- Office of the Basic Education Commission. (2010). *Basic Level Educational Curriculum Management Guidelines B.E.2551*. Bangkok: The Agriculture Co-operative Federation of Thailand, LTD.
- Office of the Education Council. (2018). *National Educational Standards B.E.2561*. Bangkok: Office of the Education Standards and Learning Development.
- Paolini, A. (2015). Enhancing teaching effectiveness and student learning outcomes. *Journal of effective teaching*, 15(1), 20-33.
- Pratoolee Municipal School. (2022). *Self-Assessment Report 2022 (SAR)*. Lamphun: Pratu Lee Municipal School.
- Premalatha, K. (2019). Course and program outcomes assessment methods in outcome-based education: A review. *Journal of Education*, 199(3), 111-127.
- Proitz, T. S. (2015). Learning outcomes as a key concept in policy documents throughout policy changes. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 59(3), 275-296.
- Rawley, A., & Mehra, C. (2020). Challenges in implementation and assessment of outcome-based education and curriculum: global perspective. *Journal Of Engineering, Science & Management Education*, 13(1), 17-23.
- Sash. (2022). *Learning Objectives or Learning Outcomes*. Retrieved from <https://elearningindustry.com/learning-objectives-or-learning-outcomes>.
- Saylor, Galen J., Alexander, William, M., & Lewis, Arthur, J. (1981). *Curriculum Planning for better Teaching and Learning*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Shaheen, S. (2019). Theoretical perspectives and current challenges of OBE framework. *International Journal of Engineering Education*, 1(2), 122-129.
- Soto, S. T. (2015). An analysis of curriculum development. *Theory & Practice in Language Studies*, 5(6), 1129.
- Spady, W. G. (1994). *Outcome-based education: Critical issues and answers*. Arlington, VA: The American Association of School Administrators.
- Srisuk, K. (2009). *Research Methodology*. Chiang Mai: Krung Chang Printing.
- Taguma, M., & Barrera, M. (2019). *OECD future of education and skills 2030: Curriculum analysis*. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development.
- Tenedero, E. Q., & Pacadaljen, L. M. (2021). Learning experiences in the emerging outcomes-based education (OBE) curriculum of higher education institutions (HEI'S) on the scope of Hammond's evaluation cube. *Psychology And Education*, 9(58), 2.
- Tangkunan, P. (2019). *Academic Administration in Educational Institutions for Sustainable Development* (2nd ed.). Min Service Supply Co., Ltd.
- Yanawongsa, W. et al. (2021). Outcome-Based Curriculum: New approach for Higher Education Curriculum. *Humanities and Social Sciences Journal of Pibulsongkram Rajabhat University*, 15(2), 279-291. [in Thai]